

Kandrács Csaba*: 2021 a zöld pénzügyi fordulat éve lehet

A Magyar Nemzeti Bank – Közép-Európában az első jegybankként – közel két éve azon dolgozik, hogy 2021 a zöld fordulat éve legyen Magyarországon: a pénzügyi szektor erőteljesen hozzájáruljon a környezetileg is fenntartható gazdasági növekedéshez, utat mutatva és finanszírozást biztosítva a hazai gazdaság egészének a klímaváltozás elleni küzdelemben.

A pénzügyi szektoroktól ennek keretében az MNB azt várja el, hogy – figyelve és kezelve az ökológiai és pénzügyi kockázatokat – tegyék zölddebbé termékeiket és szolgáltatásaikat, sőt belső működésüket is. Ehhez segítséget, szakmai támogatást is adunk. A klímavédelmet zászlójukra tűző hazai és nemzetközi partnerekkel való együttműködés, illetve edukációs programjaink, zöld pénzügyi konferenciáink révén mutatjuk be széles körben a fenntarthatóságot szolgáló megoldásokat, tudásbázist. Mindebben az MNB saját működésének „zöldítésével” is élen kíván járni.

Melyek a legfontosabb intézkedéseink? A jegybank rövidesen Zöld ajánlást ad ki a bankoknak, ennek társadalmi konzultációja már zajlik is a szektorral, valamint a civil szervezetekkel. Ebben egyebek közt azt várja majd el, hogy a hitelintézetek építsék be üzleti stratégiájukba és mérjék is a környezeti kockázatok hatásait, s legyenek ezért konkrét vezetők felelősek az adott intézményen belül. Sürgetjük a környezeti fenntarthatóságot segítő további hiteltermékek kialakítását, sőt azt is, hogy a hitelezett ügyfelek ökológiai lábnyomát is kísérvék figyelemmel a bankok.

A bankoknak át kell gondolniuk azt is, hogy a környezetileg nem fenntarthatóan működő vállalatok finanszírozását miként, milyen ütemben lehet leépíteni. Végül azt is szeretnénk, hogy a pénzügyi intézmények saját tevékenységük során is minél inkább csökkentsék saját környezetterhelésüket, és akár a karbonsemlegeséget is érvélik el. Az MNB klíma stressztesztet is végez a pénzügyi intézményekre vonatkozóan idén.

2021. I. felében az előzetes adatok szerint több hazai hitelintézet a lakossági ügyfelek számára kedvezményes kamatozású vagy díjú zöld jelzáloghitelekkel léphet piacra, az MNB (ennek megvalósulását szolgáló) Zöld Tőkekövetelmény-kedvezmény Programja előnyeit kihasználva. A piaci kínálat várható erősödését jelző tény, hogy két nagy hazai kereskedelmi bank nemrég csatlakozott az energiahatékony jelzáloghitelezést támogató legjelentősebb nemzetközi fórumhoz.

Az MNB nemrég publikálta a zöld vállalati hitelezés élénkítését szolgáló tőkekövetelmény-kedvezmény programját is. Ebben a megújuló energiatermelés hitelezését és a zöld kötvények banki vásárlását ösztönzi. 2021-ben ezt a kört szélesíteni kívánja, várhatóan a fenntartható agrárium, a zöld közlekedés, a körkörös gazdaság és az energiahatékonyaság terén.

Nem csak a bankokra kell azonban figyelni! A tőkepiac fenntarthatóság „szolgálatába” állítása érdekében az MNB Nemzeti Fenntartható Tőkepiaci Stratégia megalkotásán dolgozik az Európai Bizottság és az EBRD támogatásával, korábban pedig a klímabarát vállalati, banki és önkormányzati zöld kötvénypiac fejlesztése érdekében szakmai ösztönző vitairatot tett közzé. Ennek jegyében dolgozta ki a zöld vállalati kötvényekbe való banki befektetésre már említett tőkekedvezmény-programot is.

Nagyon ígéretes jel, hogy régióinkban az elsők közt 2020 júniusában megtörtént az első zöld állampapír-kibocsátás, tavaly augusztusban pedig – az MNB Növekedési Kötvényprogramjába csatlakozva – az első hazai vállalati zöld kötvénykibocsátás is, melyeket 2020 végén újabb vállalati kibocsátások követtek.

A hazai befektetési alapoknál immár külön ESG (azaz a környezeti, szociális és vállalatiirányítási szempontokat figyelembe vevő) minősítéssel érhető el az ezen értékeket fontosnak tartó ügyfelek számára egyes alapkezelők konstrukciói. A Budapesti Értéktőzsde 2021. I. negyedévében ESG iránymutatást ad ki a kibocsátóknak, ennek nyilvános konzultációja zajlik a piaci szereplőkkel. A zöld tőkepiac élénkülése nyomán a

fenntarthatóságot célul kitűző biztosítási és nyugdíjpénztári eszközalapok számának növekedésére is számítani lehet.

A lakossági befektetői, keresleti bázis szélesítése érdekében a jegybank erősítette ismeretterjesztő programjait. Tavaly december elején, a karácsonyi időszak közeledtével indította el Családi Zöld Pénzügyek honlapját, amellyel – környezet- és pénztárcabarát tanácsokkal - felhívja a figyelmet, hogy a pénzügyek tudatos kezelése egyben a fenntarthatóságot is szolgálja. A program ökolábnyom-kalkulátorával az ügyfelek kiszámíthatják fogyasztási szokások környezetre gyakorolt hatását is. A továbbiakban zöld termékkereső alkalmazást is kialakít majd honlapján az MNB a lakossági ügyfelek tájékozódásának megkönnyítése érdekében. A jegybank nemcsak iránymutatást, de példát is ad a környezetbarát működésről a hazai pénzügyi intézményeknek, sőt a nemzetközi központi banki közösségnek is. Az MNB nemzetközi konferenciáinak környezetterhelését már tavaly teljes mértékben ellentételezte egy lápos élőhely komplex helyreállítási programjával. Emellett nagyszabású projektet indított, amellyel a következő 2 évben 30 százalékkal csökkenti szén-dioxid kibocsátását, 2025-re pedig 80 százalékkal mérsékli azt.

A fennmaradó karbonlábnyomot az MNB 2021-től környezetvédelmi civil partnerekkel együttműködve hosszútávú természetes élőhely projektekkel ellentételezi, ezzel világszerte az elsők között karbonsemleges jegybankká válva. Bízunk benne, hogy példánkat követve egyre több hazai bank és vállalat, külföldi jegybank lép a karbonsemlegesség útjára.

**A szerző a Magyar Nemzeti Bank felügyeleti és fogyasztóvédelmi alelnöke*

„Szerkesztett formában megjelent a Magyar Nemzetben 2021. január 18-án.”